

[Per Federspiel.]

at oprette; men der er i høj grad grund til at sætte liv i forskningen på disse områder.

Erik Kragh: Det har været berørt et par gange, at nedskæringen i budgetterne i De Forenede Stater og Sovjetunionen skulle være sket efter en stiltiende overenskomst derom. Jeg må deroverfor oplyse, at den amerikanske forsvarsminister McNamara ved forelæggelsen af forsvarsbudgettet den 18. februar erklærede, at nedskæringen ikke skete efter nogen forhånds aftale med Sovjetunionen. Når de to lande har nedskåret deres forsvarsbudgetter, så er det for De Forenede Staters vedkommende, dels fordi man har rationaliseret, skåret en del, om jeg så må sige, overflødige småting væk, og dels fordi man nærmer sig fuldendelsen af det rustningsprogram, som præsident Kennedy startede, da han fik regeringens magt i De Forenede Stater.

For Sovjetunionens vedkommende har man vel nok lov til at gætte på, at nedskæringen simpelt hen er betinget af økonomiske grunde. Hvis Sovjetunionen skulle have indhentet De Forenede Staters rustningsforspring, måtte det have kostet så store summer, at man måtte have sat levefoden i Sovjetunionen ned, og noget sådant ville man ikke. Vi må derfor glæde os over, at daværende ministerpræsident Khrustjev valgte smør fremfor kanoner.

Når jeg har taget ordet nu, er det mest på grund af et spørgsmål fra det ærede medlem hr. Svend Haugaard, der spurgte, om det var i fredens interesse, at De Forenede Stater nu bombede i Vietnam. Dertil vil jeg sige, at spørgsmålet om, hvorvidt man vil have fred eller ej, kan løses på to måder. Det kan løses ved, at man gang efter gang giver efter for det pres, man står over for, eller det kan løses på den måde, at man sætter hårdt imod hårdt og gør den anden part begribeligt, at det ikke betaler sig at prøve på disse ting.

Det, der sker i Vietnam, skyldes, som jeg nævnte i mit første indlæg, den kinesiske imperialismes — det er ikke fanatisme, det er det kinesiske mål at få i hvert fald det indirekte herredømme over Sydøstasien — og amerikanernes indgriben er trods alt opfyldelsen af et løfte, som 3 amerikanske præsidenter har givet Sydvietnams rege-

ring om at støtte den imod den kommunistiske infiltration.

Når det ærede medlem hr. Helveg Petersen nævnte, at situationen var blevet forværret i Vietnam på grund af anvendelsen af gas fra amerikansk side eller rettere fra sydvietnamsisk side — for det er ikke amerikanerne, der har anvendt gassen — så må jeg hertil sige, at den gas, der er anvendt, er ganske ufarlig; det er en tåregas, som jo i øvrigt også politiet nogle steder bruger, og som ikke efterlader mén. Jeg vil vove at påstå, at det er adskillig mere human end granater og geværkugler, for de efterlader mén, når de rammer én.

Men det, der er det interessante ved denne gashistorie i Vietnam, er, at det varede adskillige dage, før man i Peking og Hanoi og forskellige andre steder fandt ud af, at dette her kunne være et glimrende propagandamiddel. Først efter nogle dages forløb fandt man ud af, at her kunne man lave et nyt træk i den psykologiske krig.

Helveg Petersen: Jeg skal ikke blande mig i den debat, der udvikler sig mellem den højtærede udenrigsminister og det ærede medlem hr. Aksel Larsen. Jeg vil gerne om det, der skete den 9. april, sige, at det jo ikke kunne have været afværget, selv om vi havde haft et langt større militærberedskab. Jeg vil gerne som min bestemte opfattelse sige, at jeg regner med, at den højtærede udenrigsminister fremsatte sin udtalelse i en anden sammenhæng, i forbindelse med ønsket om, at der var et kollektivt system; som isoleret betragtning kan det altså ikke holde; vi havde ingen muligheder i den situation for at afværge det, der skete.

Jeg nævnte over for den højtærede udenrigsminister som eksempel på det, der kunne ske med hensyn til atomfri zoner, at vi traf en aftale på nordisk grundlag, og at der skete noget tilsvarende på Balkan. Det kunne den højtærede udenrigsminister ikke se der var nogen fornuft, nogen rimelighed i eller nogen mulighed for.

Det, jeg vil sige, er, at vi jo ikke skal være så bange for at tage initiativer, som jeg har indtryk af at man er i udenrigsministeriet. Jeg er helt klar over de forudsætninger, man må holde sig for øje, når man går med til aftaler, men på den anden side er det min bestemte opfattelse,